

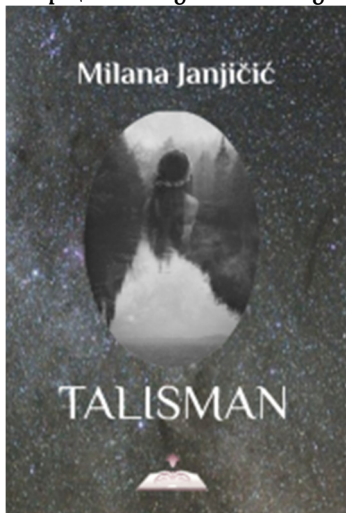
Нове књиге

МИЛАНА ЈАЊИЧИЋ — ТАЛИСМАН

(Народна библиотека Србобран, Србобран, 2022)

ТАЛИСМАНИ ДУШЕ МИЛАНЕ ЈАЊИЧИЋ

Писати рецензију, посебно за поезију, ту есенцију свих уметности, веома је незахвалан посао. Ући у стих својим критичарским ножем је као да оперишете песникову душу. Још кад је песник млад, а реч је и о првој збирци као у овом случају, рецензент мора бити веома

опрезан. Мора се бити искрен, а опет водити рачуна да се младој поетској души не нанесе штета у смислу да му се повреди осећања и да се он не запита: да ли да пишем и после ове збирке? Срећом, млада песникиња Милана Јањичић својим првенцем *Талисман* зрелошћу и песничким умећем нас је ослободила тих мука.

Збирка с насловом нечега што се чува, јер доноси срећу састављена је од четрдесет песама мотивски веома сличних (љубав у основи свега), али вештом употребом речи свака је разиграна на сопствени начин. Све су писане слободним стихом и

песникиња нимало не робује форми, њен стих тече и никад јој није битно кад ће се улисти у следећи. Милана Јањић пева без премишљања и размишљања вођена искључиво трептајима душе и поетским надахнућем (*Заштити ме од урока и зла, / зађи у дубине у које још нико зашао није, / уђи у срца, читај им мисли. / У земљу мртвих се спусти, / питај их за тајне неоткривене нама, / питај их коме се моле и да ли их ране / тамо доле боле – из песме Талисман*).

Рекосмо, у песмама песникиње Јањић љубав је у основи свега, мада она о њој не пева увек с истом радошћу, али скоро увек с истом јачином осећања. У том контрасту, а он је присутан код већине правих поета, јер песма јесте један тренутак песничког виђења или осећања некога или нечега, она се не либи да све каже својим стиховима. У тим и таквим песмама веома вешто користи метафоре и симболе што њеној поезији даје додатну снагу. Тако имамо светлост и ведрину:

*Показала сам ти их како пролазе
испод прозора моје кћери
са сјајем бисера и покретом ветра.
Само један мој зрак светлости
побио је све авети,
ја корачам у тријумфу
са потомством мојим безбројним.
(Само моје)*

Али и безнађе и таму:

*Пусти ме да корачам у своме мраку.
Не терај ме на светлост.*

*По светлости не знам да ходам.
Уплашим се када угледам своју сенку.
У свом мраку, ја рађам бесмртну децу.
Све невидљиво постаје опипљиво.*

(Пусти ме)

Иако није подељена циклусима, јер просто песме Милане Јањичић су посебне целине, приметно ја да у последњој трећини збирке *Талисман* њене песме су обојене сетнијим тоновима, чак, могло би се рећи веома тужним, јер млада песникиња пева о смрти. Иначе, умирање је веома чест мотив баш код младих аутора и то најчешће као одраз неког незадовољства оним што их окружује. Међутим, код Милане Јањичић су те слике израженије, видљивије, тако да се скоро са сигурношћу може рећи да млада песникиња пева о смрти која јој је била у близини, која јој је у неповрат однела неког блиског. И опет долазимо до закључка да живот пише најснажније стихове (*Она је ноћас умрла. / Узалуд је будите. / Само њена сенка је још на зиду. / Њен поглед је празан. / Осмехом нас све заварава. / Не гледај је. Не.* — из песме *Покојнику*).

Песме Милане Јањичић по свом надахнућу и сензибилитету свакако заслужују да се представе читалачкој публици публикавањем ове невелике књиге песама *Талисман*. Невелике само по свом обиму, док ће се читаоци уверити и њену снагу и величину читајући њен садржај. И убеђени смо често јој се враћати.

Рецензент:
Анђелко Заблаћански,
песник

ТРИ ПЕСМЕ ИЗ ЗБИРКЕ ТАЛИСАМАН

ПОТРАЖИ МЕ

Као што очајно Нарцис тражи свој одраз у језеру,
тако тражи и ти мене.

Ту сам на додир од тебе.

Уморна клекнух пред самоћом.

Изгубљена сам у нејасној маси
одбеглих од куће.

Потражи ме.

Пут је засут лишћем, а твој корак је попут ветра.

Сваку стену на том путу, претвори у камен.

Важно је само кренути.

Још увек чувам ону прву сузу.

Препознаћеш ме по веровању да је љубав вечна
и да време престаје да тече оног тренутка
када нам се погледи сретну.

Само ме потражи.

ПУСТИ МЕ

Пусти ме да корачам у своме мраку.

Не терај ме на светлост.

По светлости не знам да ходам.

Уплашим се када угледам своју сенку.

У свом мраку, ја рађам бесмртну децу.

Све невидљиво постаје опипљиво.

То што почива са друге стране ме благо додирује.

Тамо сам извор и ушће.
Понирем у земљу одакле је све почело и где ће се
све завршити.
Зато ме пусти да одатле црпим
оно што је мени потребно
и немој ме терати на светлост.
Јер када ме не буде било,
полудеће тајне силе које ме верно прате
и вуче вас доле,
а ви не знате да ходате по неиспитаним пределима
и да удишете сумпор.
Зато пустите мене.
То су моји верни сапутници.
Те тајне силе пратиље су моје.

ПОКОЈНИКУ

То више није она.
Неће васкрснути.
Стресла је са себе узалудност
и наду.
Изгубила се у лавиринту успомена,
сећања су преплавила њено биће.
Обавијену велом ситних комадића туге,
узалуд је будите.
Она је ноћас умрла.